

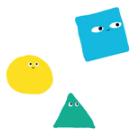
Praktický život pro batolata

Činnosti praktického života jsou v podstatě každodenní životní činnosti, zapojené do všech aspektů života. Batolata získají znalosti o tom, jak provádět činnost praktického života pozorováním. Celý svůj život pozorovali ještě předtím, než mohli chodit a mluvit, a předtím, než dokázali své pohyby dostatečně koordinovat, aby se do takové činnosti skutečně zapojili. Od samého začátku se činnosti praktického života dějí DÍTĚTI a KOLEM DÍTĚTE a tak se začnou cítit důležité a naučí se důvěřovat sobě a životnímu prostředí, že je někdo bude krmit, čistit, pomáhat jim. Brzy začnou spolupracovat (například v oblékání) a později začnou být nezávislí. Role dospělého je velmi důležitá - musí dítě pozorovat a vědět, kdy se musí stáhnout, aby mu poskytl nezbytné podmínky k osamostatnění.

Díky činnostem praktického života se dítě integruje do rodiny, stává se jeho součástí a začíná se učit rituálům první sociální skupiny, do které patří - rodina. Přestože se činnosti praktického života dělají v každé domácnosti, každá rodina má specifické způsoby, jak je dělat, používá různé nástroje k provedení činnosti a tak dále. Například v některých rodinách lidé používají k mytí nádobí houbu, v jiných - používají kartáč. K mytí nádobí mohou používat tekuté mýdlo na mytí nádobí nebo gel. Umyté nádobí mohou položit vedle dřezu nebo na stojan na sušení nádobí, nebo je mohou okamžitě otřít do sucha. Takové rozdíly mohou existovat v procesu jakékoli jiné každodenní činnosti.

Tyto činnosti jsou také docela kulturní, protože v různých částech světa mají lidé různé způsoby, jak je provádět, v závislosti na svém okolí, klimatických podmínkách, kultuře, tradicích a náboženství. Ve skutečnosti se prostřednictvím všech těchto činností děti učí, co to je být lidskou bytostí.

Oblast praktického života je největší oblastí v učení Montessori batolete. Je to vlastně také velká část domácího prostředí. Když děti začnou chodit, budou mít ruce volné, mohou se konečně pokusit skutečně zapojit do všech těch činností, které teprve rok sledují. Je skvělé nabídnout jim skutečný zážitek - ne hračkovou kuchyň / žehličku / vysavač, ale nechat je, aby se opravdu zapojili do domácích prací. Zpočátku to mohou dělat jen společně s rodiči, a tak se začnou cítit součástí své komunity.

Oblasti praktického života

Péče o sebe

Zde jsou zahrnuty všechny činnosti spojené s osobní hygienou a vzhledem: mytí rukou, mytí obličeje, utírání nosu, česání vlasů, čištění bot, čištění zubů, oblékání a svlékání, příprava jídla (loupání, řezání, mačkání, míchání, strouhání). Všechny tyto věci je učí dovednosti, ale jejich účel přesahuje technické dovednosti. Pro batolata musí být všechny činnosti založeny na praktických praktikách - mytí špinavých rukou, čištění špinavých bot a leštění skutečnými polsky, řezání ovoce skutečným nožem.

Péče o životní prostředí

Mytí nádobí, sušení nádobí, praní oděvů, věšení oblečení, žehlení oděvů, aranžování květin, zalévání rostlin, čištění listů rostlin, sušení stolu nebo dřezu, mytí stolu, zametání stolu, zametání podlahy, vytírání podlahy, utírání prachu z polic, prostírání stolu - to jsou všechny činnosti pro péči o životní prostředí, které jsou batolata schopna udělat. Opět platí, že každá činnost musí mít svůj účel - mytí špinavých nádobí a špinavého oblečení, zalévání suchých rostlin, vytírání kaluže vody atd.

Ve třídě Montessori jsou aktivity praktického života barevně označeny - to pomáhá dětem pochopit, že určité položky patří k sobě. Například všechny položky pro mytí nádobí jsou žluté: žlutý džbán, žluté umyvadla, žlutá houba ve žluté misce na žlutém podnosu, žlutý ručník. To vyhovuje pocitu pořádku batolete a pomáhá jim orientovat se v prostředí. V Montessori učebně je místo pro všechno a všechno je na svém místě. Díky barevně označeným činnostem mohou děti umístit vše na své místo. Každá aktivita je navržena tak, aby ji dítě mohlo po prezentaci provést

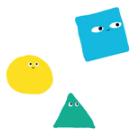
samostatně. Každá činnost je vždy připravena k použití. Mísa nebo umyvadlo musí být dostatečně velké, aby obsáhly veškerou vodu ze džbánu. Pro batole je obtížné odhadnout množství vody, které si má nalít, a vše nalévá najednou. Kbelík, ve kterém dítě vyhodí vodu, musí být dostatečně velký, aby obsáhl veškerou vodu z mísy / umyvadla. A samozřejmě, vše musí být úměrné velikosti dítěte. Čištění je součástí aktivity. Po práci s určitou činností musí dítě všechno vyčistit a vyschnout a opustit činnost stejným způsobem, jako bylo na začátku. Přesto je v Montessori učebně pouze jedna činnost každého druhu, takže není vždy k dispozici. Jedno dítě by to mohlo v tuto chvíli používat a to znamená, že pokud to chce jiné, musí počkat. Tímto způsobem se učí milosti a zdvořilosti, naučí se čekat, střídat se. Také, pokud musí čekat na aktivitu, získává větší hodnotu.

Milost a zdvořilost

Maria Montessori pevně věří, že všechna

naše hnutí musí být ladá. A zdvořilost je kulturní. Liší se od země k zemi. Často, když jsou lidé doma s rodinou nebo s přáteli, zdvořilost vypadne. Nicméně když jsme kolem dětí, musíme si uvědomit, že jsme vzorem a dítě absorbuje nejen naše slova, ale také náš způsob mluvení a naše chování. Musíme mluvit laskavě a zacházet pěkně nejen s dítětem, ale i s ostatními lidmi, se kterými komunikujeme. Když děti začnou používat zdvořilost, je to známka jejich vývoje. Dítě by nikdy nemělo být nuceno říkat „prosím“, „promiňte“ nebo „děkuji“. Pokud vidí a slyší dospělé ve svém prostředí, jak to dělají, budou znát význam těchto slov, a kdy jsou používána a je pravděpodobné, že to začnou dělat sami, ale měli by je říkat pouze tehdy, když je tak opravdu myslí. Přinutíme-li je, aby řekli slova, která nemají na mysli, učíme je lhát. Učíme je, že potřebují jen říct slovo a jsou vykoupeni, ale omluvit se za něco neznámá jen říct - znamená to si uvědomit, že někoho zraníte, a že uděláte, co je ve vašich silách, abyste to neudělali znovu.

Etiketa je velkou součástí milosti a zdvořilosti. Chování u stolu je důležité a dospělý je vzorem. Děti se učí, jak připravit stůl, dobře jíst, správně používat příbory, konverzovat u stolu, ale mluvit pouze s prázdnými ústy, nepřerušovat ostatní lidi, zdvořile žádat o něco, omluvit se když opustí stůl. Etiketa se týká také vyjíždění, chování na veřejném místě, komunikace s lidmi mimo dům. To vše je samozřejmě silně kulturní a dítě se učí správnému chování pro svou vlastní komunitu.

Pohyb předmětů

Přenášení židle, nošení stolu, nošení podnosu z police na stůl a zpět, rolování a nošení koberce

nebo pracovní rohože, nošení džbánu, nošení kbelíku, nošení talíře - pro všechno, co je potřeba přemístit prostředí, ve kterém musí být děti prezentovány, jak to udělat správně. V každém případě musí být předměty přenášeny jeden po druhém a vždy v obou rukou.

Účel praktického života

- Učí praktickou dovednost.
- Přizpůsobení kultuře / skupině / rodině - prostřednictvím praktických životních aktivit jsou batolata integrována do jejich rodin a začínou se učit o své kultuře.
- Funkční nezávislost vede k intelektuální nezávislosti
- Pomáhá rozvíjet koncentraci - dokončení činnosti spočívající v následujících krocích vyžaduje koncentraci a batolata jsou schopna se do aktivity zcela ponořit. Nejdůležitější pro ně v tomto okamžiku je, aby jim bylo umožněno soustředit se na činnost tak dlouho, jak je třeba a nepřerušovat.
- Pomáhá rozvíjet smysl pro pořádek - jako všechno ostatní v prostředí musí existovat místo pro všechno a všechno musí být na svém místě. Po dokončení práce je důležité vrátit všechny objekty zpět na své místo a vrátit aktivitu do původní podoby.
- Pomáhá rozvíjet jazyk - dospělým pojmenovává každý objekt, který používá pro určitou činnost, obohacuje svou slovní zásobu a spojuje slovo s významem prostřednictvím realizovaného účelu objektu.
- Pomáhá při rozvoji sebeúcty a sebevědomí - opakování činnosti jim dělá lepší a lepší výsledky a vidí, že se dokážou sami řídit a cítí sílu, kterou mají.
- Zpřesňuje pohyb a koordinaci - hrubé i jemné motorické dovednosti a rovnováhu. Rozlévají, mohou spadnout, zatímco nesou kbelík s vodou, zalévají kolem květní vazy více vody než uvnitř, ale při opakováních se budou lépe a mnohem lépe koordinovat.
- Zvyšuje intelekt - Maria Montessori věří, že právě díky pohybům rukou rozvíjíme náš intelekt.

<http://montessoriandilek.cz/>

- Rozvíjí vůli - mají znalosti a díky tomu mohou činit informovaná rozhodnutí.